

# NEGYED SZÁZAD AZ OAFSZ ELNÖKI SZÉKÉBEN



**Nagy Zoltán**  
mg. szakmérnök -  
újságíró

Negyed százada annak, hogy spontán kezdeményezésre megalakult az Országos Asztalos- és Faipari Szövetség. Egy fogódzó, egy kinyújtott és iránymutató kéz a rendszerváltozás optimizmust sugalló időszakában, az ambiciózus, de útkeresésben lévő asztalos társadalom számára. Miközben sorra zártak be a bútorgyárak, egyre nagyobb lett az igény az asztalos termékekre, és ezt a lehetőséget meg kellett ragadni.

Sokan ismerték fel a szakma számára felkínált lehetőséget, de szükség volt a szövetségbe tömörült alapítók bölcsességére, szakmai segítségére ahhoz, hogy a munka jó irányba induljon el. Az OAFSZ szerepe, segítő szándékának létjogosultsága nem lehetett kérdés, ahogyan ezt az idő visszaigazolta. Az alapítók által választott elnökségi tisztségviselők pedig önzetlenül, és nagy szakmai hozzáértés mellett végeztek társadalmi munkájukat a szövetség élén, egészen a 25 éves jubileum elérékéig, amikor jóleső érzéssel adták át a stafétabotot az új generáció képviselőinek. Első beszélgetőpartnerem az induló cikksorozatban **Molnár Péter**, a szövetség első elnöke, aki a tisztségét végig nagy szakmai fegyelemmel, lelkesedéssel és őszinte segítő szándékkal végezte.

– *Elnök Úr! Kérem, idézze fel az OAFSZ megalakulásának indítékait, az akkori társadalmi-szakmai viszonyokat, a megfogalmazódott célokat.*

– Természetesen a hazai faipar fellegvárában, Sopronban kezdődött minden, hiszen egy szakmai összejövetelen vetődött fel a gondolat, hogy kellene egy szakmai szerveződés/szervezetet létrehozni. Olyan, amelyik az asztalosok érdekképviselete mellett szakmai útmutatást is ad, és összetartja az asztalos társadalmat. 1990. november 20-án alakult meg az OAFSZ – 92 alapító taggal – és kaptam meg a megtisztelő felkérést az elnöki feladatok ellátására, melyet nagy örömmel vállaltam el. Szinte ezzel egyidejűleg jelent meg a Magyar Asztalos és Faipar c. lap, persze nem a mai dekoratív változatban. Az alapító tagok név szerinti említésétől eltekintenek, hiszen a teljesség igényével ezt nem tudnám most

megtenni, bár megérdemelnék. A szövetség céljai világosan megfogalmazódtak, hiszen igény volt arra, hogy a tagok szervezeten találkozhassanak, használható információkhoz juthassanak. Aztán a szövetségi munka „rendszeré” fejlődött, és évek múltán már sok egyéb mellett pl. a tagdíj fejében 24 órás biztosítást is nyújtott, szükség esetén, illetve – ügyvéd útján – jogi tanácsadást biztosított a tagoknak. Aztán etikai bizottságot hoztunk létre, amely a tagok sérelmére elkövetett vétségek kivizsgálására volt hivatott.

Vidámabb, de tartalmas programokat jelentettek a nyugat-európai szakmai utak, amelyekre azért volt nagy szükség, mert a hazai fa- és asztalosipar '90-es évek elején folyó átalakulási folyamataihoz adtak mintákat. A kezdeményezés sikere nem maradt el, hiszen tömött autóbusszokkal látogattuk a neves faipari cégeket, ami az őszinte szakmai kíváncsiságot jelezte. Ekkor láttam személy szerint is kiteljesedni az elnökség törekvéseinek és a szövetség küldetésének hasznosságát. A tagság pedig élvezte a szakmai töltekezést, igyekezett a maga hasznára fordítani a látottakat, hallottakat, amikor hazaérkeztek egy-egy útról. Évekig sikeresen zajlottak ezek a programok, amíg fel nem töltődtek az asztalosaink és már a saját, jól megszervezett vállalkozásaikra tudtak koncentrálni.

Szólni kell arról is, hogy a szövetség munkáját akkoriban egy jóval szerényebb kommunikációs technika szolgálta ki, hiszen nem volt internet, kezdetleges mobiltelefon-rendszer állt rendelkezésre, és a munka szervezését gyakran még levelezéssel kellett bonyolítani. Viszont nagyszerű újdonsággal szolgált az első

Ligno Novum kiállítás megszervezése már 1991-ben, ami nagy sikert aratott és hosszú éveken keresztül az érdeklődés középpontjában maradt.

– *Milyen megújulási technikákat kerestek a szövetség munkájának eredményesebbé tételére, amikor a kezdeti lendület kezdett volna alábbhagyni?*

– Szerencsére az asztalosok szorgalmára soha nem lehetett panasz, de érezhetően lekötötte a napjaikat a jól szervezett munka, ami mellett már egyre kevesebb szabadidővel rendelkeztek. Így a külföldi utak csökkenő érdeklődése miatt más szakmai programokat kellett kitalálni. A belső szóhasználattal ún. „flúgos futamnak” hívott, országon belüli szakmai programok vették át a főszerepet, amelyeket a hazai nagyvárosokba, faiparos térségekbe szerveztünk, s ahová szívesen jöttek a környékbeli asztalosok. Ekkor már a szövetségnek területi képviselői is voltak, akik oroszlánrészt vállaltak egy-egy rendezvény – gyakran szakmunkásképző intézetekhez kapcsolódó – megszervezésében. A szakmai, jogi, pénzügyi, munkavédelmi stb. előadások



► **Az első elnökünk, Molnár Péter.**



► Svájci asztalos delegációval Budapesten.



► Göncz Árpád köztársasági elnökkel a Ligno Novumon

pedig színesítették a programot, és hasznos ismereteket közvetítettek. Mindezeknek köszönhetően az ezredfordulón – a 10 éves jubileumi megemlékezéskor, amely a kibérelt Vígyszínházban volt – az OAFSZ-tagság létszáma meghaladta az ezer főt, ami ismét egy jó visszaigazolás volt a szervezet létjogosultságára, és a munka folytatására nézve is. A szövetség munkája természetesen ugyanolyan lelkesedéssel folytatódott, hiszen külföldi tanulmányutakat szerveztünk fiatal asztalos tanulóik részére, pl. hajóépítőkhöz Hollandiába, Svájcba, Németországba, Ausztriába stb.

Ugyancsak a törekvéseink között szerepelt, hogy tagjaink figyelmét felhívjuk a szakmán belüli szakosodás fontosságára, a jobb érvényesülés, a nagyobb eredményesség érdekében. Ennek fontos szerepe volt a gépbszerzéseknél, a beruházások méretezéseinél, a cégek profiljának megválasztásánál stb.

– Milyen hatással volt a gazdasági és pénzügyi válság az OAFSZ munkájára, hiszen az asztalos társadalom nagobbik hányada bizony megszenvedte a 2007–2010 közötti időszakot. Hogyan lehetett ezt átvészelni?

– Természetesen a szövetség életében is érezhető volt, hogy nem mennek a meg-

szokott mederben a dolgok. A tagságon érezhetően elhatalmasodott a bizonytalanság, kevesebb és kevésbé kiszámítható megrendelésekkel bírtak, ami rányomta bélyegét az aktivitásukra. Nem, vagy kevésbé érdeklődtek a programok, a szakmai utak iránt, elvonta energiájukat a munka, vagy takarékosabb életvitelre rendezkedtek be. Sajnálatos módon a nagy sikerű Ligno Novum kiállításorozat is 2007-ben szenvedett törést, amikor a gépkereskedők „kinőtték” a soproni helyszínt, és az általános hangulat sem kedvezett a folytatásnak. A faipar és az oktatás hazai fellegváraként aposztrofálható Sopron,

nemcsak szakmai szempontból, de a város hangulatát, vendégváró hagyományait, tradícióit tekintve is kiváló helyszínnek bizonyult – véleményem szerint. Aztán, a későbbiekben mégis a Hungexpo vásárközpontjában folytatódott Budapesten, más gyakorisággal, nagyvárosi környezetben a rendezvény. Vannak tagjaink, akik azóta is összejönnek évente Sopronban – a korábbi „gyakorlat” szerint – és a régi események felelegetése, a szakma átbeszélése mellett érzik igazán jól magukat. Eltöltötenek néhány napot, átruccannak Ausztriába, hajóznak a Fertőn stb., a korábbi programok mintájára... Volna igény a fentiekre, de szerencsére a szakmunkástanulók versenyének Sopronban lesz idén is az országos döntője, ahová sok régi kolléga „harcostárs” csatlakozik – részben hivatalosan, részben fakultatív módon –, és megismétlődhetnek a kedvelt programok.

Kétségtelen viszont, hogy a tagok aktivitása a szövetség kezdeti időszakában sokkal nagyobb volt, mint az utóbbi időben – a válság után – szakmai-társadalmi vonatkozásokban egyaránt. Ezt látni a taglétszám komoly csökkenésében is, ami komoly feladatot ró az új elnökekre. Sokan nem is tudnak a szövetség létezéséről, és kevés a belépést kérő új tagok száma. Ennek okát abban látom, hogy többet dolgoznak az asztalos kollégák, nagyobb a nyomás és a megfelelési kényszer. Sajnos ezen túl azt tapasztalom, hogy sokakban nincs meg az igény arra, hogy a szakmához tartozzanak, nem értékelik az új kapcsolatokat, ismeretségeket, az ebből fakadó előnyöket, amelyek pedig a szövetségen belül kínálkoznának.

– Elnök Úr! Hogyan látta az OAFSZ alakulását követő években és hogyan látja napjainkban az asztalosság helyzetét és kilátásait?



► Szakmai kirándulás Ausztriába (1989.).

– Bízunk és bíztunk a szövetség munkájának sikerében az alakuláskor. A magyar asztaloság elég kreatív, gyorsan felméri a kínáló lehetőségeket, és így volt ez a rendszerváltozást követő időszakban is. Sorban számolták fel akkoriban a nagy faipari üzemeket, gyárakat, és ezzel egyidejűleg nőttek a lakossági igények a faipari termékekre. A jó időben és jó szemlélettel alakult vállalkozások hamar ráéreztek a sikeres munka, a jó munkaszervezés ízére még akkor is, ha az alapanyag-, a gép- és segédanyag-kínálat nem is volt minden tekintetben kielégítő. Jobbára a használt – hazai és olasz import – gépek forgalma dominált, amelyek forradalmasították a munkafolyamatokat.

Sok kisvállalkozás nőtte ki magát és lett mára a hazai faipar zászlóshajója, ami a jó szakmai felkészültségnek, a helyzetfelismerésnek, a marketingnek stb. köszönhető. Mindezt lehetett érezni a szövetség indításakor, és bíztunk abban, hogy mind többen ismerik fel a megnyíló lehetőségeket, és viszi előre őket a lendület. Tény, hogy kedvező piaci viszonyok – keresleti piac – várták az induló vállalkozásokat, ami valamelyest megkönnyítette a helyzetüket. Igaz, pénzhez jutni, hitelt felvenni a magas kamatterhek miatt aligha volt nagy „üzlet”, pályázati lehetőségek pedig még eleinte nem voltak.

Ma annyiban változott a helyzet, hogy nem mindenki tud megkapaszkodni, igaz, kevesen is indítanak faipari vállalkozást. Akik megerősödtek az elmúlt húsz-huszonöt évben, cégeik ismertté váltak belföldön és különösen külföldön, azok számára öröm a vállalkozás. Egyébként pedig – megítélésem szerint – az export jelenthet ma igazi kihívást és szakmai sikereket, amit viszont megfelelő minőségben, méretekben és biztonsággal csak a megerősödött nagyvállalkozások képesek teljesíteni. Ugyanakkor nagy szerep jutott a pályázatoknak is az utóbbi évtizedben, ami a beruházásokat lényegesen megkönnyítette azok számára, akik valóban elkötelezettek a szakmának. De visszatérve még az előző kérdéshez, a gazdasági válságnak volt egy vízvonalító szerepe, hiszen ez a nehéz időszak „kitermelte” azt az edzett vállalkozói réteget, amely később – akár napjainkig terjedően – is megállta/megállja a helyét és öregbíti a magyar asztaloság hírnevét.

– *Volt-e az OAFSZ tevékenységében olyan megoldhatatlannak tűnő gond, probléma, amellyel szemben erőfeszítéseik ellenére tehetetlenek voltak, amelyet nem sikerült kezelni a tagság érdekében?*

– Nem tagadhatom, hogy volt ilyen. Ilyen például a sokakat érintő ún. garázsasztaloság problémaköre, ami már hosszú évek óta büntetlenül virágzó „üzletággá” fejlődött ország-szerte. Iparengedély és többnyire szakképzettség nélkül dolgozó bútor-összeállító emberek, akiket a lapszabász vállalkozások szolgálnak ki méretre szabott alapanyaggal, és – sajnos – lakossági igényt teljesítenek illegálisan. Az adóhatóság – ahogyan a szövetség is – tehetetlen, hiszen elérhetetlenek, nincsenek bejelentve, márpedig csak úgy lehetne őket ellenőrizni. Hasonló a helyzet az importbútor-forgalmazással kapcsolatban is, hiszen az olcsósággal – ami alapanyagát jelent egy magyar vállalkozó számára – szemben nincs mit tenni, amit a multinacionális cégek áru kínálatában időnként tapasztalunk. A minőségről pedig ne beszéljünk. Az OAFSZ a fenti jelenségeket eddig is ismerte, de csak beszélgetni tudtunk róla, a megoldáshoz kevesek voltunk, hatáskörünk sem volt hozzá. Igaz, a tagságunk nem elsősorban ezekkel a jelenségekkel és „versenyháttérrel” versenyzett, elsősorban az egyedi, kisserős, nagyon igényes munkákban volt érdekelt.

– *Végezetül arra kérem Elnök Urat, hogy üzenjen a szakma alapjait tanuló, hamarosan munkába álló, kezdő fiataloknak. Hogyan álljanak ehhez a csodálatos asztalosszakmához?*

– Az asztalosszakma igényes termékeire, különösen a kézi munkával, apró részletességgel, magas minőségben készített termékekre óriási kereslet van. Ez jelenthet egyfajta iránymutatást azoknak az asztalosoknak, akik tanulták és szeretik a hivatásukat. A kézműves szakmának tehát van jövője. Ugyancsak bizakodhatnak a jól szervezett nagy asztalos vállalkozások, de ma akár 50–100 embernek hosszú távon munkát adni óriási felelősséggel és szervezőkészséggel jár, nem beszélve a piac hektikusságának okos kezeléséről.

Hetvenhét évesen is aktív – ma is napi rendszerességgel dolgozó – asztalosként azt üzenem a fiataloknak, hogy ha szeretik a fát, az asztalosszakmát, éreznek magukban elég elhivatottságot, ambíciót, akkor vágjanak bele, vállalkozzanak, vagy álljanak be a jól prosperáló nagyvállalkozások valamelyikébe. Utóbbi se szegyélljék, hiszen nem vállalkozhat mindenki. Tanuljanak jól kommunikálni, tanuljanak nyelveket, használják a korszerű technikát. Ne hezitáljanak, próbáljanak szerencsét néhány évig külföldön – ez több évszázados gyakorlat –, lássanak világot, tapasztaljanak meg szakmai finomságokat, aztán jöjjenek haza és boldoguljanak a fenti – csak ajánlott – recept szerint. És, persze lépjenek be az OAFSZ tagjainak sorába, hogy profitáljanak az ott hallottakból, tapasztaltakból, és használják okosan az ott kapott információkat saját boldogulásukra.



► Kenya József aranykoszorús mester, valamint OAFSZ Aranykoszorús emlékérem.